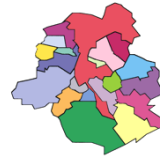

Association de la Ville et des Communes
de la Région de Bruxelles-Capitale a.s.b.l.
Section CPAS

Vereniging van de Stad en de Gemeenten
van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest v.z.w.
Afdeling OCMW

CONFERENCE DES 19 CPAS
DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
LES PRESIDENTS ET SECRETAIRES

CONFERENTIE VAN DE 19 OCMW'S
VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
DE VOORZITTERS EN SECRETARISSEN

GEWESTMEMORANDUM VAN DE OPENBARE CENTRA VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Februari 2014

*Afdeling OCMW van de VSGB – Aarlenstraat 53 / 4 - 1040 Brussel – tel. 02/238.51.57
fax 02/280.60.90 - e-mail cpas-ocmw@avcb-vsgb.be - web www.avcb.be
Conferentie van OCMW-voorzitters en -secretarissen – OCMW Sint-Gillis - Fernand Bernierstraat 40 -
1060 Brussel – tel. 02/543.60.22 – fax 02/543.61.27 – pres.1000@cpasbru.irisnet.be*

GEWESTMEMORANDUM VAN DE OCMW's 2014

VOORWOORD	3
OP GEWESTELIJK NIVEAU	6
1. EEN BILLIJKE VERTEGENWOORDIGING	6
2. PERMANENT OVERLEG TUSSEN OCMW's EN HET GEWEST	8
3. UITDIEPING VAN DE DIALOOG GEMEENTE-OCMW	9
4. DE FINANCIERING VAN DE OCMW's	11
4.1. De situatie van het personeel van de OCMW's	12
4.2. Een strategische visie op het vlak van informatica	13
4.3. Administratieve vereenvoudiging	15
5. DIENSTVERLENING AAN BEJAARDEN EN GEZINNEN	17
5.1. Residentiële dienstverlening aan bejaarden	17
5.2. Residentiële dienstverlening aan gehandicapten	20
5.3. Duurzame collectieve woonvormen	21
5.4. Diensten voor thuishulp (gezinshulp, huishoudelijke hulp, maaltijden aan huis)	22
6. HUISVESTING	23
7. DAKLOZEN EN UITSLUITING	25
8. SCHULDBEMIDDELING	26
9. ENERGIE	27
10. TEWERKSTELLINGSBELEID	30
10.1. Samenwerking tussen Actiris en OCMW	31
10.2. Inschakelingstraject en (voor)opleiding	32
10.3. Sociale economie en dienstencheques	32
10.4. Validering van vaardigheden en erkenning van kennis	33
10.5. Kinderopvang	34
10.6. VSGB monitoring	35
10.7. Tewerkstelling	35
STEUN AAN DE AFDELING OCMW VAN DE VSGB	37

VOORWOORD

Het OCMW: een specifieke en autonome instelling in de gemeente

Artikel 1 van de wet betreffende de OCMW's luidt als volgt: "*Elke persoon heeft recht op maatschappelijke dienstverlening. Deze heeft tot doel eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Er worden openbare centra voor maatschappelijk welzijn opgericht die, onder de door deze wet bepaalde voorwaarden, tot opdracht hebben deze dienstverlening te verzekeren.*"

Het OCMW verzekert deze dienstverlening, individueel of collectief, in verschillende vormen.

Om zijn taken uit te voeren bekleedt het OCMW een specifieke plaats in de gemeente. Het OCMW is een echte gemeentelijke overheidsdienst die juridische en functionele autonomie geniet.

De OCMW's spelen een belangrijke rol in de strijd tegen de armoede. Aangezien steeds meer mensen het moeilijk hebben een plaats in de samenleving te vinden, bekleedt het OCMW een centrale plaats in het lokaal sociaal beleid.

Gemeente en OCMW zijn de overheden die het dichtst bij de burger staan. Die nabijheid is een belangrijke troef. De lokale besturen hebben een vinger aan de pols van de samenleving. Zij kennen de behoeften van de bevolking het best en dat geldt nog het meest voor de OCMW's. Hun taak bestaat erin aangepaste bijstand te verstrekken aan ieder wiens autonomie in het gedrang komt door armoede.

De lokale bevolking rekent erop dat het OCMW zijn actie preventief en kwalitatief ontwikkelt.

Om de steeds talrijkere taken tot een goed eind te kunnen brengen, lijkt het dus essentieel bepaalde **principeregels** na te leven, ongeacht het machtsniveau dat het OCMW inroept.

1. **Geen enkele nieuwe of bijkomende taak mag overwogen worden zonder een gepaste en duurzame financiering, met name voor de kosten met betrekking tot personeel, infrastructuur en onrechtstreekse kosten die ten laste komen van het OCMW.**
2. **Er mag geen enkele maatregel genomen worden zonder voorafgaand overleg met de vertegenwoordigers van de OCMW's. Voor samenwerking voor- en nadat beslissingen genomen worden, moet ieder bestuursniveau een beroep kunnen doen op de knowhow van de terreinwerkers en zo doordachte beslissingen nemen en moeilijkheden in de uitvoering voorkomen.**
3. **Iedere aanpassing in de regelgeving moet gericht zijn op administratieve vereenvoudiging, zowel als het gaat om de toekenning van subsidies als het toezicht op het gebruik ervan. Door de uitwerking van eenvoudige mechanismen worden ieders taken en bevoegdheden gerespecteerd en wordt de administratieve rompslomp beperkt.**

Het OCMW kan slechts naar behoren functioneren als het autonoom blijft in het nemen van beslissingen.

De eigenheid van het OCMW komt ook tot uiting in een specifieke werkwijze.

Het OCMW heeft zijn eigen raad. De leden van die raad voor maatschappelijk welzijn worden gekozen door de gemeenteraad.

De kiezer moet de groep die de meerderheidslijst in het OCMW voorlegt, kunnen bekrachtigen.

Individuele maatschappelijke bijstand moet echter beschermd worden tegen allerlei vormen van cliëntelisme.

De huidige manier van aanstelling heeft twee belangrijke principes voor ogen:

- een democratische vertegenwoordiging waarborgen
- een politieke toekenning van de maatschappelijke bijstand vermijden

De verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn in de tweede graad beantwoordt aan de vereiste om democratisch te werk te gaan en vrijwaart de scheiding tussen het recht op menselijke waardigheid en een politiek steekspel.

Het OCMW staat dicht bij de mensen, de minst bedeelden, maar moet open staan naar buiten toe. De individuele dossiers moeten echter strikt vertrouwelijk behandeld worden. Het beroepsgeheim moet nageleefd worden door alle administratieve, gerechtelijke en wetgevende overheden, omdat het onmiskenbaar samenhangt met het feit dat het OCMW de vertrouwensinstantie is van mensen die ervan afhangen.

Het beroepsgeheim en de vergadering achter gesloten deuren van de OCMW-raad vrijwaren het privéleven van de minst bedeelden en vermijden dat de problemen van kansarmen te grabbel gegooid worden. De controle ter plaatse door de subsidiërende overheden zonder recht om persoonsgebonden informatie mee te nemen, moet de regel zijn.

Het OCMW is een autonome instelling maar zijn werking kadert in de gemeente, want het is een centrale actor in het gemeentelijke sociaal beleid.

Alle politieke en sociale actoren beseffen dat de actie van het OCMW moet aansluiten bij die van de gemeente, teneinde een doeltreffend en coherent beleid te voeren in de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting op gemeentelijk vlak.

Er bestaat sinds lang een reeks institutionele mechanismen die de dialoog OCMW-gemeente mogelijk maken:

- Minstens om de drie maanden moet er **overleg** plaatsvinden via het overlegcomité gemeente/OCMW.
- De voorzitter woont de vergaderingen van het College van Burgemeester en Schepenen met raadgevende stem bij, **op eigen initiatief of op initiatief van de burgemeester.**

Daartoe ontvangt de voorzitter de agenda van de vergaderingen van het college, **tegelijkertijd met de schepenen.**

- De **burgemeester woont de vergaderingen van de OCMW-raad bij met raadgevende stem.**
- In de gemeenteraad wordt **gedebatteerd over de OCMW-begroting.**

Als we de band tussen OCMW en gemeente willen verbeteren, moeten we de bestaande institutionele mechanismen goed aanwenden. Die mechanismen moeten geactiveerd worden, wederzijds, vooral op het vlak van ongezonde woningen, onveiligheid en geweld op het gemeentelijk grondgebied, contacten met de bevolkingsdienst, dringende sluiting van een privéruithuis, tewerkstelling, ...

De versterking van de synergie tussen gemeente en OCMW moet iedereen ten goede komen en er moet rekening gehouden worden met ieders eigenheden.

Daarnaast moet ieder OCMW zijn actie een zo groot mogelijke uitstraling geven, met name door de bevolking zo uitgebreid mogelijk te informeren over hun diensten.

Streven naar administratieve vereenvoudiging

De bijeenroeping van de raad voor maatschappelijk welzijn wordt momenteel geregeld in artikel 30 van de wet van 8 juli 1976 betreffende de OCMW's, dat stelt dat de bijeenroeping schriftelijk en aan huis geschiedt. De moderne communicatietechnieken zijn nog niet opgenomen in de organieke OCMW-wet, terwijl artikel 87 van de Nieuwe Gemeentewet wel reeds aan de evolutie van de technologie aangepast werd.

Met het oog op administratieve vereenvoudiging vragen wij dat de bijeenroeping van de raad voor maatschappelijk welzijn per post, per koerier thuis, per fax of per mail zou gebeuren.

OP GEWESTELIJK NIVEAU

1. EEN BILLIJKE VERTEGENWOORDIGING

De overdracht van federale aangelegenheden naar de gewesten betekent voor het Brussels Gewest een beheer door twee ION: één voor de aangelegenheden inzake tewerkstelling en één voor de persoonsgebonden aangelegenheden.

OCMW's zijn overal maar worden nergens erkend. Op het gebied van tewerkstelling-opleiding was een van de zeldzame erkende plaatsen in de CCFEE, maar deze staat op het punt louter adviserend te worden in het kader van de levensbekkens. De OCMW's hebben geen "plaats" in het Brusselse institutionele veld. Dat heeft te maken met de geschiedenis van het gewest (GGC) maar ook met de beperkte zichtbaarheid van de OCMW's.

De OCMW's moeten een van de actoren zijn die bijdragen leveren en mee beslissingen nemen op strategisch niveau (bijvoorbeeld "moet het tewerkstellingsbeleid gericht zijn op die of die categorie van personen of moet een beleid gestimuleerd worden dat erop gericht is om mensen zo lang mogelijk thuis te laten wonen?"), maar ook een transversale actor die de verschillende beleidsvormen toepast (cf. art. 57, §4 van de OCMW-wet, "Het centrum voert de taken uit die hem door de wet, de Koning of de gemeenteoverheid zijn toevertrouwd"), met inbegrip van het lokale beleid.

Voor de totstandkoming van de regionalisering moeten alle (gewestelijke en lokale) middelen samengevoegd worden. En een regionalisering zonder de OCMW's betekent dat men het moet stellen zonder een actor die al actief is op het gebied van volksgezondheid (personen die illegaal in ons land verblijven en personen zonder zorgverzekering), gezondheid (ziekenhuizen inclusief Iris, regularisatie van de ziekenfonsaansluiting, drugsgebruik, ...), bejaardenbeleid (RVT, gezinshulp, ...), armoedebestrijding, maatschappelijke hulp, tewerkstelling, ...

De OCMW's zouden niet "onderworpen" mogen worden aan het advies van de sociale partners. Ze moeten een volwaardige partner worden. Voor de OCMW's is het een kans om erkend te worden als strategische actoren in de regionalisering en de overdracht van sociale-zekerheidselementen. Er zou dan een Brussels overlegmodel uitgewerkt kunnen worden, waarbij ook rekening gehouden wordt met het lokale niveau.

Ook in de contacten met Actiris zouden we meer beschouwd moeten worden als een lokale, openbare partner in plaats van als een toeleverancier die moet inschrijven of reageren op projectoproepen. De OCMW's zijn tevens een werkgever met 8.000 medewerkers in het Brussels Gewest, buiten art. 60. Opdat er echte onderhandelingen met Actiris zouden kunnen plaatsvinden, moeten de OCMW's een werkend lid van het beheerscomité zijn.

We pleiten voor een nieuw sociaal model, een Brussels model, en eisen:

- dat de OCMW-sector op strategisch niveau erkend wordt als lid van het Uitgebreid Brussels Economisch en Sociaal Overlegcomité (BESOC);
- dat de OCMW-sector op tactisch niveau een werkend lid wordt van de gewestelijke ION belast met geregionaliseerde aangelegenheden.

In ieder geval zullen de OCMW's actief zijn op operationeel niveau.

Ook vragen wij:

- dat er meer rekening gehouden wordt met de OCMW's in het Comité C en dat zij erkend worden als volwaardige partner, net als de vakbonden.

2. PERMANENT OVERLEG TUSSEN OCMW's EN HET GEWEST

Om het constructief overleg tussen de gewest- en gemeenschapsoverheden en de OCMW's voort te zetten vragen de vertegenwoordigers van het OCMW, de Afdeling OCMW van de VSGB en de Conferentie van OCMW-voorzitters en -secretarissen, nauw betrokken te blijven bij de voorbereiding van de maatregelen die belangrijke rechtstreekse gevolgen hebben op de OCMW's (met name via commissies en werkgroepen die de lokale besturen aanbelangen).

Op het vlak van de sociale dienstverlening zouden de wettelijke bepalingen beter afgestemd moeten worden op de realiteit op het terrein, die de OCMW's door en door kennen. Dat zou de Brusselaars ten goede komen.

In de debatten met het federaal niveau is voor de toenadering tussen de Brusselse OCMW's en het Gewest een formele en regelmatige dialoog nodig tussen de vertegenwoordigers van de OCMW's enerzijds en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie anderzijds.

Op de vooravond van de overheveling van bevoegdheden in het kader van de zesde staatshervorming, die rechtstreekse impact hebben op de gemeenten, moet de dialoog versterken om tegemoet te komen aan de nieuwe uitdagingen voor ons Gewest en om de Brusselse OCMW's in staat te stellen hun taken te blijven uitvoeren conform de regelgeving.

Wij vragen:

- **Rechtstreeks overleg met de OCMW's over alle onderwerpen uit het sociaal domein, met het oog op de optimalisering van het gebruik en de afstemming van de middelen.**
- **De verbetering van de betrekkingen tussen de OCMW's en de Brusselse instellingen, de vrijwaring van het overleg en het behoud van efficiënte dialoog.**
- **De harmonisering van de inspectieregels.**
- **De verzending van alle omzendbrieven van het Gewest of alle documenten die de OCMW's aanbelangen, naar de vertegenwoordigers van de OCMW's.**
- **Dezelfde rechten en toegang als de gemeenten tot financieringsbronnen (grootstedenbeleid, wijkcontracten, ...) met minstens een deel voorbehouden voor de OCMW's.**

3. UITDIEPING VAN DE DIALOOG GEMEENTE–OCMW

Zoals we reeds stelden, bestaat er een reeks institutionele mechanismen voor dialoog tussen gemeente en OCMW. Die moeten constructief gebruikt en verrijnd worden.

1. **Artikel 26, § 2 van de wet van 8 juli 1976 verplicht de gemeentelijke overheid overleg te plegen met het OCMW over bepaalde materies.** In de praktijk blijkt echter dat de gemeente zich weinig betrokken voelt bij deze verplichting. Daaruit volgt niet alleen dat de OCMW's vaak voor een voldongen feit gesteld worden en geen andere keuze hebben dan hun personeelsstatuut aan te passen om te beantwoorden aan artikel 42 van de OCMW-wet, maar ook dat beslissingen die zonder overleg genomen worden, onwettig zijn.
2. Synergie tussen actoren moet iedereen ten goede komen, rekening houdend met ieders eigenheden. Een versterking van het overleg gemeente/OCMW, via het overlegcomité, moet die doelstellingen hebben op het vlak van synergie.
3. Artikel 28, § 4 van de OCMW-wet stipuleert: "*Behoudens aangelegenheden inzake de vestiging en de invordering van de gemeentebelastingen en inzake tuchtmaatregelen, woont de voorzitter, op zijn verzoek of op uitnodiging van de burgemeester, met raadgevende stem de vergaderingen bij van het college van burgemeester en schepenen. Daartoe ontvangt de voorzitter de agenda van de vergaderingen van het college op hetzelfde tijdstip als de schepenen.*"

Artikel 103 van de Nieuwe Gemeentewet stelt echter: "*De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn heeft zitting met raadgevende stem in de vergaderingen van het college van burgemeester en schepenen. In afwijking van het tweede lid, heeft de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn geen zitting, wanneer het college het toezicht over de beslissingen van de raad voor maatschappelijk welzijn uitoefent.*"

Het feit dat de OCMW-voorzitter het college van burgemeester en schepenen mag bijwonen, had tot doel hem de mogelijkheid te bieden te interveniëren betreffende materies met betrekking tot het OCMW. Er ligt een contradictie in het feit dat de OCMW-voorzitter de vergaderingen van het college mag bijwonen voor alle materies (met uitzondering van de opstelling en de invordering van gemeentebelastingen en tuchtzaken) enerzijds en dat hij net uitgesloten wordt als het college zich buigt over de materie die het OCMW bij uitstek aanbelangt, nl. het toezicht op de beslissingen van het OCMW anderzijds.

Het doel van de aanwezigheid van de OCMW-voorzitter is het college in staat te stellen beslissingen te nemen op basis van alle mogelijke informatie. Met name als het gaat over het sociaal beleid en de werking van het OCMW in het bijzonder, is het belangrijk de OCMW-voorzitter de mogelijkheid te bieden eventuele bijkomende toelichting te geven bij beslissingen die aan toezicht onderworpen zijn.

Het feit dat de OCMW-voorzitter slechts raadgevende stem heeft, waarborgt dat zijn aanwezigheid in het college geen obstakel kan vormen voor het nemen van beslissingen in dat kader en er dus werkelijk toezicht uitgeoefend wordt.

4. Artikel 87ter van de Nieuwe Gemeentewet luidt als volgt: *“Wanneer de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn geen lid is van de gemeenteraad, heeft hij zitting in de laatstgenoemde raad met raadgevende stem. In afwijking van het 1^e lid, heeft de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn die geen lid is van de gemeenteraad geen zitting wanneer de behandeling in besloten vergadering is bevolen met toepassing van art. 94.”*

De aanwezigheid van de OCMW-voorzitter in de gemeenteraad is dus uitdrukkelijk voorzien bij de Nieuwe Gemeentewet, zelfs als hij er geen lid van is (behalve indien de burgemeester beslist heeft een besloten vergadering te houden). De aanwezigheid van de OCMW-voorzitter in de gemeenteraad versterkt de dialoog tussen gemeente en OCMW en biedt de gemeenteraad de mogelijkheid met kennis van zaken beslissingen te nemen die het OCMW aanbelangen.

Artikel 92, 4° van de Nieuwe Gemeentewet stelt daarentegen: *“Het is elk gemeenteraadslid en de burgemeester verboden (...) tegenwoordig te zijn bij het onderzoek van de rekeningen der aan de gemeente ondergeschikte openbare besturen waarvan hij lid is (...)”*

Dat verbod is jammer, omdat de gemeenteraadsleden zo de toelichting missen die de OCMW-voorzitter en -raadsleden bij de OCMW-rekeningen zouden kunnen geven.

Dit verbod beoogt letterlijk enkel de OCMW-voorzitter die ook gemeenteraadslid is, maar niet de voorzitter die geen gemeenteraadslid is maar zetelt met raadgevende stem krachtens artikel 87ter van de Nieuwe Gemeentewet, wat niet coherent is.

Wij vragen:

- Ook in de gemeentewet het verplichte overleg in te voeren dat voorzien is bij artikel 26bis, § 2 in de wet van 8 juli 1976 en dat voor gemeente en OCMW uit te breiden tot iedere wijziging van het statuut van het personeel, ook al heeft het geen financiële weerslag.
- Het overlegcomité gemeente/OCMW moet streven naar een versterking van de synergie en daarbij waken over het belang van de partijen, rekening houdend met ieders eigenheden.
- Een wijziging van artikel 103 van de Nieuwe Gemeentewet zodat de OCMW-voorzitter de vergaderingen van het college kan bijwonen, ook voor de punten betreffende het OCMW.
- Een wijziging van artikel 92, 1^e lid, 4° van de Nieuwe Gemeentewet teneinde de OCMW-voorzitter en -raadsleden als ze lid zijn van de gemeenteraad de mogelijkheid te bieden aanwezig te zijn bij de bespreking van de OCMW-rekeningen.

4. DE FINANCIERING VAN DE OCMW's

De algemene financiering van de OCMW's valt onder de bevoegdheden van het Brussels Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn (BFMW) wordt jaarlijks vastgesteld op een bedrag dat minstens gelijk is aan dat van het voorgaande jaar en dat aangepast wordt op basis van het Gemeentefonds waarvan het een percentage is.

Het aantal mensen dat de hulp van de OCMW's inroept, wordt alsmaar groter. De gedaalde koopkracht van de gezinnen, de huur- en energieprijzen en andere financiële problemen die gezinnen vaak in de schulden drijven, zijn situaties die de OCMW's moeten aanpakken om samen met de personen en gezinnen de meest geschikte oplossingen proberen te vinden.

De federale overheid heeft uiteraard maatregelen getroffen om de OCMW's te steunen bij de uitvoering van bepaalde taken. Deze maatregelen zijn echter onvoldoende, waardoor de OCMW's steeds vaker in eigen buidel moeten tasten. Gezien de huidige financiële, economische en sociale crisis zal dit een dramatische impact op de gemeentelijke financiën hebben zonder de steun van het Brussels Gewest.

Tussen 2001 en 2012 zijn de sociale behoeften (RMI-dossiers, specifieke maatschappelijke hulp) toegenomen met 67,08 % terwijl het BFMW in dezelfde periode slechts met 59,88 % buiten inflatie gestegen is.

De specifieke behoeften op het gebied van energie, schuldbemiddeling en studietoelagen zijn niet inbegrepen in deze toename van de sociale behoeften.

De personeelskosten zijn onvermijdelijk gestegen, rekening houdend met de taken die de OCMW's moeten verrichten en ook de overheveling van het publiek dat door de mazen van het vangnet van de sociale zekerheid valt.

Ondanks de toename van de sociale behoeften blijkt dat de OCMW's een omkaderd beheer van de personeelskosten waarborgen en deze dus goed beheren.

Zo stellen we op basis van het gestegen aantal dossiers en het verloop in de OCMW's vast dat de toename van de personeelskosten gering blijft als we de indexering aftrekken.

De stijging van de toegekende financiële hulp en de verscheidenheid van de taken, vooral op het gebied van begeleiding, vereist een hogere financiering om aan de behoeften te kunnen voldoen inzake lonen, werkingskosten en investeringsuitgaven.

4.1. De situatie van het personeel van de OCMW's

De Brusselse OCMW's ondervinden moeilijkheden bij de aanwervingen in bepaalde beroepen. Dat is het geval bij de verpleegkundigen, hoewel we een gunstige ontwikkeling vaststellen, maar ook bij de sociaal assistenten, juristen, boekhouders en andere houders van wettelijke graden.

De oorzaken van het personeelsverloop in de OCMW's zijn gekend: statuut, mobiliteit, tweetaligheid, verminderde aantrekkingskracht van het openbaar ambt, negatief imago van het OCMW, ... De OCMW's trachten oplossingen te zoeken, maar het personeelsverloop in de instellingen blijft groot en we stellen vast dat de lonen in Vlaanderen en Wallonië aantrekkelijker zijn dan in Brussel.

Opdat de OCMW's zich zouden kunnen aanpassen aan de maatschappelijke ontwikkelingen, de rijzende sociale problemen en de taken die aan deze openbare buurtinstellingen toegekend worden, is het absoluut noodzakelijk dat het personeel geschikte opleidingen krijgt.

De sociale diensten van de OCMW's zijn de sociale steunpunten van onze maatschappij. De werknemers die in contact staan met het publiek, ontvangen op het OCMW iedereen die door de mazen van het net van de sociale zekerheid geglipt zijn en die de hulp van het OCMW inroepen om oplossingen te vinden voor soms zeer ingewikkelde problemen. Voor een reële afstemming tussen de behoeften en vragen is een tijdrovende analyse van de situatie vereist, waarbij men zich niet beperkt tot cijfers, maar is ook voldoende administratief personeel nodig om de administratieve taken met betrekking tot de verplichtingen van het OCMW uit te voeren.

Om sociaal en administratief werk van hoge kwaliteit te leveren, is het dan ook absoluut noodzakelijk dat de onthaalbeambten, de stewards, de administratieve medewerkers, het verzorgend personeel, het personeel van de diensten voor gezinshulp, de sociaal assistenten en het personeel van de technische en logistieke diensten voortgezette opleidingen kunnen volgen, die aangepast zijn aan hun functie.

De werknemers die actief zijn op het gebied van maatschappelijk werk, gezondheidszorg, thuiszorg of hulp aan kinderen moeten begeleid kunnen worden door mensen die al veel ervaring hebben met de hulprelatie.

Met het oog op de bevordering van het werken in netverband, wat noodzakelijk is op het gebied van maatschappelijk werk, moeten de lokale coördinaties in de gemeenten aange-
moedigd en beter gefinancierd worden.

Alleen kan het OCMW niet handelen en zijn acties moeten gecoördineerd, geïntegreerd en globaal zijn.

Wij vragen:

- Dat er meer rekening gehouden zou worden met de OCMW's in het Comité C en een erkenning als volwaardig partner, net zoals de vakbonden.
- Een algemene en substantiële valorisatie van de barema's voor het personeel van de Brusselse lokale overheidsdiensten, door een alignering met de barema's van de andere gewesten of die in het Brussels Gewest.
- De benamingen van de wettelijke graden afstoffen om rekening te houden met de evolutie en de aanwerving van dit soort functie te vergemakkelijken.
- De verhoging van het BFMW voor de aanwerving van personeel in de OCMW's om tegemoet te komen aan de uitbreiding van het takenpakket.
- De vergroting van de begrotingsruimte voor opleidingen, supervisie en andere activiteiten met het oog op de versterking van de cohesie van de teams.
- De financiële ondersteuning van de sociale coördinatietaken van de OCMW's.
- De ondersteuning van de openlijke en evenwichtige samenwerking tussen de GSOB enerzijds en de VSGB en de Conferentie van de OCMW-voorzitters en -secretarissen van het Brussels Gewest anderzijds, met name om het werk voort te zetten betreffende de afstemming van de aangeboden leerstof op de behoeften van het personeel.
- De herziening van de financiering van de gesubsidieerde contractuelen in de OCMW's (vooral door de indexering van de premies) en de aanpassing van het verdeelsysteem door het quotum lokale entiteit op te heffen ter bevordering van een quotum gemeente én een quotum OCMW.

4.2. Een strategische visie op het vlak van informatica

Op het gebied van informatica werden de Brusselse OCMW's de voorbije jaren geconfronteerd met een reeks evoluties ("monopolisering" van de informaticaleveranciers, stopzetting van de ontwikkeling van bepaalde software), enkele initiatieven op federaal niveau (Primaweb+ dat nog niet afgewerkt is), op gewestniveau (Imio in het Waals Gewest) en op lokaal niveau (een inventaris zoals Prévert is mogelijk) en reglementaire wijzigingen (elektronische facturatie is voortaan mogelijk voor de OCMW's).

De OCMW's alleen laten werken op deze aspecten kan een financieel risico impliceren voor de lokale en gewestelijke besturen. De uitwisseling van ervaring en projecten zou ongetwijfeld een meerwaarde bieden.

In het kader van een reeks grootschalige projecten, zoals de dematerialisatie van de documenten (ontvangst, beheer, archivering), is gebleken dat de samenvoeging van de vaardigheden, de door sommigen reeds verworven ervaring en de middelen de meest geschikte methode is. De gemeenten zouden de voorkeur geven aan deze aanpak om hun taken uit te voeren.

De richting die het Brussels Gewest zou moeten volgen, is de richting die de steun krijgt van de meeste partners, en het lijkt ons nuttig dat er op het gebied van informatica een gemeenschappelijke strategie visie op korte en lange termijn vastgelegd wordt door het Brussels Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de OCMW's samen.

Wij vragen:

- een antwoord met betrekking tot de afhankelijkheid van de Brusselse OCMW's ten aanzien van de monopolistische situatie op het gebied van informatica (NRB GROUP via de ADINFO-structuur) voor de beheerssoftware van de sociale actie en de betrokken boekhoudsoftware, wat een groot risico kan inhouden voor de continuïteit van de OCMW's als openbare diensten;
- de snelle uitwerking van een strategische visie op het gebied van automatisering rekening houdend met de gewestelijke en lokale behoeften;
- een samenvoeging van de middelen voor de invoering van één software-toepassing voor alle taken van de 19 OCMW's, waarbij rekening gehouden wordt met de deadlines van grote projecten, zoals elektronische facturatie en dematerialisatie van de documenten.

Al wie probeert cijfergegevens betreffende de werking van de OCMW's en de verleende sociale hulp te verzamelen, ondervindt moeilijkheden. De gegevens zijn verdeeld over verschillende ministeries, diensten, gemeenschappen of zijn gewoonweg niet beschikbaar. Zonder correcte en objectief meetbare cijfers is een goed armoedebestrijdingsbeleid niet mogelijk. De evaluatie van de statistieken is essentieel om te evalueren of bepaalde maatregelen werken.

In samenwerking met het Centrum voor Informatica voor het Brussels Gewest (CIBG) heeft de Conferentie van de Voorzitters en Secretarissen initiatieven genomen, maar de uitvoerbaarheid van de projecten moet op lange termijn gegarandeerd worden aan de hand van structurele maatregelen.

De OCMW's hebben dagelijks te kampen met vragen om cijfers vanwege allerlei instanties (POD Maatschappelijke Integratie, Sociaal en Gezondheidsobservatorium, Actiris, ...), zowel over uiteenlopende kwesties als over verschillende periodes. Die gegevens doorgeven vraagt de OCMW's veel werk.

Wij vragen:

- De voortzetting van de financiering voor projecten die het OCMW samen met het CIBG opzet.
- Steun voor de OCMW's - menselijke en logistieke middelen - zodat ze het hoofd kunnen bieden aan de vele gegevensaanvragen die ze binnenkrijgen.

4.3. Administratieve vereenvoudiging

Sinds januari 2006 maken alle OCMW's deel uit van het netwerk van de sociale zekerheid.

Daardoor hebben de OCMW's toegang tot gegevens die afkomstig zijn van de sociale zekerheidsinstellingen in de ruime zin van het woord.

Met betrekking tot deze toegang tot gegevens hebben de OCMW's te maken met een dubbele ontwikkeling.

Eenzijds kunnen zij de kwaliteit van de gecodeerde gegevens in de dossiers effectief verbeteren en bijgevolg de invorderingen, onder meer bij subsidiërende overheden, versnellen.

Gezien de mogelijkheden van het netwerk kunnen de OCMW's anderzijds de gegevens die hun ter beschikking gesteld worden, proactiever behandelen en bijgevolg de rechten van de gebruikers beter onderscheiden. Een betere integratie van deze gegevens in het OCMW en met die van hun partners maakt een betere aanwending van de financiële middelen en van het personeel mogelijk.

Initiatieven ten gunste van deze integratie moeten ondersteund worden door het Brussels Gewest.

In dit dagelijkse werk van de OCMW's die deel uitmaken van het netwerk van de sociale zekerheid, verschaffen de OCMW's eveneens gegevens door middel van attesten. Tegenwoordig worden hulpattesten elektronisch en automatisch verstuurd na beslissing aan de sociale zekerheidsinstellingen met het oog op de opening van afgeleide rechten. Steeds meer instellingen gebruiken deze attesten.

Maar er zijn nog andere instellingen die een hulpattest van het OCMW nodig hebben met het oog op de opening van rechten op bepaalde voordelen voor de gebruikers. We vermelden onder meer de sociale woningen, de scholen en opleidingscentra, Actiris, het gewestelijk bestuur, ... Deze instellingen vragen aan hun gebruikers, burgers of klanten om in dat geval een papieren attest van het OCMW mee te brengen.

De OCMW's willen de attesten eveneens elektronisch aan deze instellingen bezorgen en vragen dat de Brusselse instellingen, zoals de Vlaamse en de Franse Gemeenschap, daartoe de nodige maatregelen nemen.

De gebruikers worden steeds meer geconfronteerd met problemen betreffende de betaling van medische en farmaceutische kosten en doen in dat geval een beroep op de OCMW's.

De Brusselse OCMW's zijn betrokken bij nagenoeg 60 % van de dringende medische hulp in dit land.

Met de inwerkingtreding van de hervorming van de dringende medische hulp voor de OCMW's – Mediprima genaamd – hebben de gebruikers te maken met drievoudige tenlasteneming van kosten (hetzij rechtstreeks door de Staat, hetzij door de verzekeringsinstellingen, hetzij door het OCMW).

De hervorming van de medische hulp voor de OCMW's beoogt niet alle zorgverstrekkers (bv. huisartsen). Dat zal nog problemen teweegbrengen voor de patiënten op het vlak van toegang tot verzorging en voor de OCMW's een bijkomende administratieve last.

Met het oog op administratieve vereenvoudiging moet het project Sincrho gesteund worden door de Brusselse instellingen. Het zou interessant zijn om deze projecten uit te breiden:

- naar huisartsen en specialisten, voor de raadpleging van elektronische beslissingen van de OCMW's**
- naar huisartsen, voor de afgifte van het elektronisch requisitoir**
- naar een geïntegreerde controle van de elektronische beslissingen, elektronische facturen en afrekeningen.**

4.4. De rechten van de gebruikers

Door de overheveling van de bevoegdheden kent de burger zijn rechten en plichten niet meer en slagen de professionals er niet meer in hun begeleiding met kennis van zaken te verrichten en de burger zo duidelijk mogelijk te informeren.

Deze informatieplicht vergt een grote investering van de organisaties: zij moeten de wetgeving volgen, hun personeel bijscholen en documenten aanmaken en updaten waarin de interpretatie van de wetgeving in richtlijnen weergegeven wordt.

Wij vragen dat het initiatief dat aanvankelijk het sociaal portaal genoemd werd en in 2010 voorgesteld werd aan de terreinwerkers in het Brussels Gewest, opnieuw geactiveerd zou worden.

De uitvoering van dit project zou schaalvoordeel opleveren met betrekking tot de productie van kennis en een betere begeleiding van de burgers in het bepalen van hun rechten en plichten.

5. DIENSTVERLENING AAN BEJAARDEN EN GEZINNEN

5.1. Residentiële dienstverlening aan bejaarden

1. Om de **uitdaging van de vergrijzing** aan te gaan moet de overheid en de privésector initiatieven nemen. De openbare sector heeft onvoldoende middelen voor dat alles.

In Brussel nemen bepaalde grote groepen fel toe. Zes groepen zijn goed voor nagenoeg 5.000 bedden (4.876), zijnde bijna een derde van het aanbod (31,9 %) in rusthuizen¹. Die ontwikkelen door de capaciteit van de kleine structuren over te nemen, die niet meer kunnen volgen. Dat stelt problemen, ondermeer op het vlak van diversiteit van keuzes en prijzen.

Een voorbeeld ter vergelijking: in Wallonië is er een mechanisme voor regulatie van de sectoriële aandelen sinds 1997, dat bepaalde resultaten opleverde: minimum 29 % van de bedden zijn voorbehouden voor de openbare sector, minstens 21 % voor de verenigingen en maximum 50 % kunnen toegekend worden aan de commerciële privésector.

De OCMW's betreuren het risico op segmentering van de sector, de privatiseringen van bedden en de marchandering van de diensten aan bejaarden.

De overheidslogica moet verdedigd worden!

2. De **financiering van de verzorging in rusthuizen wordt gedefederaliseerd**. Momenteel is het in handen van het Riziv. De overheveling van bevoegdheden is gepland voor juli 2014. Een nieuwe operator zal tegen dan niet klaar zijn. Naar verluidt zou er een overgangperiode van 2 tot 10 jaar voorzien worden. Wat de continuïteit van de diensten aan de burgers betreft, mag er geen vacuüm ontstaan. De verzorging moet verstrekt worden en de financiën van de rusthuizen mogen niet lijden onder een hervorming die ze niet gevraagd hebben. De overgehevelde middelen zijn nog niet bestemd: hun toekomst is onbepaald.

3. Het **aantal RVT-bedden** is aanzienlijk toegenomen, om eenzelfde financiering te waarborgen voor eenzelfde zorgbehoefte. Er zijn echter niet voldoende bedden om te voldoen aan de behoeften met betrekking tot de vergrijzing.

4. Er zijn nog steeds aanzienlijke problemen bij de **aanwerving van verzorgingspersoneel in rusthuizen**. Hoewel het probleem al lang gekend is voor verpleegkundigen, is het nu ook voelbaar voor andere beroepen: zorgkundige, ergotherapeut, ... De loonschalen van het sociaal handvest zijn immers lager dan die van de algemene loonschaalherziening van de andere twee Gewesten. Bovendien wordt van dat personeel tweetaligheid gevraagd.

¹ Infor-homes, Activiteitenverslag 2011.

5. De functie van **rusthuisdirecteur** houdt **belangrijke verantwoordelijkheid** in, onder meer wegens:

- de morele verantwoordelijkheid van de directeur tegenover vaak zwakke mensen;
- de continue werking van de instelling die hij beheert;
- het grote aantal, de ingewikkeldheid en de constante verandering van de voorschriften die nageleefd moeten worden;
- de omvang en toename van de financiële stromen die in het spel zijn;
- de steeds grotere teams die gesuperviseerd moeten worden en de beperkte aanwezigheid van middenkaderpersoneel.

6. **Bijna een derde van de residenten van openbare rusthuizen in Brussel zijn autonome bejaarden** (Katz-schaal O).

Percentage O	Openbaar	Sector
Brussel	32,50%	23,60%
Wallonië	18,90%	17,00%
Vlaanderen	15,30%	12,40%
Duitstalige Gemeenschap	11,80%	14,50%
1.7.2010 - 30.6.2011		

Dat verwijst naar een gebrek aan diversifiëring van het aanbod aan diensten voor bejaarden. Het grote percentage O is ook te verklaren door volgende factoren:

- een gebrek aan specifieke structuren voor de opvang van psychiatrische gevallen, personen met een verlies aan autonomie of in sociaal isolement
- het probleem van de huisvesting in Brussel
- een niet te verwaarlozen aantal personen onder de 60 jaar in rusthuizen. Dat vloeit deels voort uit het verschijnsel van de vroegtijdige veroudering. We zien immers vroegtijdige veroudering bij personen die in armoede leven. Dit fenomeen kan in de toekomst nog versterken gezien de verarming van Brussel.

7. **Aandoeningen type Alzheimer vormen een bijzondere last** in de omgeving van de bejaarde en het personeel die hem begeleidt. Projecten die tot stand kwamen in het kader van de campagne "Dementievriendelijke gemeente" leverden interessante resultaten op. Toch is hun financiering niet recurrent.

8. De tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden **THB wordt overgeheveld naar de Gemeenschappen**. Het gaat om een maandelijks forfait dat afhangt van de graad van autonomie en dat aan medische en financiële voorwaarden gekoppeld is. Momenteel wordt het minder geactiveerd in Brussel. Volgens Espace Senior voelen bepaalde bejaarden zich niet betrokken door THB omdat de maatregel in de eerste plaats op gehandicapten gericht is.

Aantal begunstigden per Gewest op 31.12.2011		
Vlaams Gewest	104 500	69,3 %
Waals Gewest	39 301	26,1 %
Brussels Gewest	7 008	4,6 %
Onbepaalde plaats	37	0,0 %
TOTAAL	150 846	100,0%

Bedragen op 1-12-2012	
categorie 1 :	981,68 €
categorie 2 :	3 747,30 €
categorie 3 :	4 556,11 €
categorie 4 :	5 364,69 €
categorie 5 :	6 589,77 €

De geldigheid en de betrouwbaarheid van de schaal die momenteel gebruikt wordt voor de THB werd ook fel bekritiseerd.

Momenteel moet men met supplementen reeds gemiddeld 1.600 euro per maand rekenen in een rusthuis van het centrum van het land. In de rusthuizen die openen, is een hogere prijs is een hogere prijs dan 60 euro niet uitzonderlijk. Als een resident zijn huisvesting en verzorging niet kan betalen, gaat hij bij het OCMW aankloppen.

In Frankrijk, Duitsland en Luxemburg bestaat er een autonomie-verzekering. Zo'n verzekering is een belangrijke hefboom voor de toegang tot thuishulp of alternatieve verzorging.

9. In de Brusselse rusthuizen is **de problematiek van de diversiteit een grote uitdaging**. Het is al duidelijk binnen het personeel en wordt nog sterker binnen de residenten.

Op verzoek van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie deed het Centrum voor Gelijkheid van Kansen een onderzoek in 2009, dat de volgende vaststellingen² opleverde:

- het is niet evident om teams te leiden waarin verschillende culturen vertegenwoordigd zijn
- het is niet gemakkelijk voor sommige hulpvragers om met een buitenlandse gesprekspartner geconfronteerd te worden
- het is niet altijd evident voor diensten om te maken te krijgen met mensen die een andere taal spreken en vooral een andere cultuur hebben

Met de steun van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie werden er acties op touw gezet met het oog op de sensibilisering van gebruikers en professionals rond diversiteit. Zo werden er vormingen georganiseerd voor interculturele communicatie. Na 2014 is er niets dergelijks meer gepland.

Wij vragen:

Algemeen vragen de OCMW's dat de gewestelijke overheid erover zou waken dat elke nieuwe norm die ingevoerd wordt, gekoppeld zou worden aan degelijke financiering.

² Rachid Bathoum, Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding, dienst vorming, sept. 2013, "Les secteurs d'aide et de soins: les vulnérabilités ..." uiteenzetting in de commissie Derde Leeftijd, Brussel.

Meer bepaald vragen wij:

- **acties opdat de opening van rusthuisbedden in Brussel niet alleen voor grote groepen zou gelden.** Er moeten formules uitgewerkt worden voor de ondersteuning van investeringen in de non-profit en een mechanisme voor regulering van de sectoriële aandelen moet besproken worden
- **in het verlengde van de defederalisering van de Riziv-financiering:**
 - een model van beheerscontract met het Riziv gedurende de overgangperiode
 - het behoud van de middelen die het Riziv momenteel investeert in de sector en de toekenning van groeimarges om tegemoet te komen aan nieuwe noden
- **de voortzetting van de inspanning voor omzetting van ROB- in RVT-bedden**
- **een gecoördineerd en globaal debat over de verbetering van de aantrekkingskracht van de zorgberoepen in rusthuizen**
- **een globaal en aangepast antwoord op de problemen van de functie van directeur, bestaande uit 3 delen:** een monografie van de functie; een versterking van de basisopleiding en van de voortgezette opleiding; een aanzienlijke herziening van de barema's rekening houdend met de organisatie van het OCMW en de loonspanning tussen de verschillende graden
- **een mobilisering van alle beschikbare financiële middelen om de financiering te verbeteren van de verscheidene diensten aan bejaarden (dagcentra, nachtcentra, gemeenschapshuizen, ...);** er zijn in het bijzonder investeringskredieten nodig om de groei van de serviceflats te begeleiden.
- **een specifieke financiering voor structuren die hoofdzakelijk gewijd zijn aan de opvang van demente personen;** het concept "dementievriendelijke gemeente" zou bestendig moeten worden
- **de voortzetting van gefinancierde acties met het oog op de sensibilisering voor culturele diversiteit en vorming rond interculturele communicatie**
- **de invoering van een autonomie-verzekering op basis van de THB**

5.2. Residentiële dienstverlening aan gehandicapten

We stellen een tekort aan aangepaste opvangplaatsen voor mentaal gehandicapte volwassenen vast, van wie de levensverwachting stijgt en voor wie zowel specifieke instellingen voor gehandicapten als ROB en RVT niet geschikt zijn.

Recente moeilijkheden met niet erkende woonstructuren toonden aan dat actie ondernomen moet worden om voor deze mensen degelijke leefomstandigheden te creëren op een plaats waar een levensproject kan uitgebouwd worden en die voldoet aan alle normen inzake veiligheid en sociale en psychologische begeleiding.

Wij vragen:

- **de oprichting van aangepaste en genormeerde residentiële instellingen die zowel op het gebied van bouw als werking gesubsidieerd worden.**

5.3. Duurzame collectieve woonvormen

Wegens het gebrek aan geschikte en veilige structuren worden de rusthuizen vaak verzocht om jonge en minder jonge volwassenen op te vangen die in een toestand van grote sociale onzekerheid verkeren en die al dan niet psychologische of psychiatrische problemen hebben. Rusthuizen zijn niet aangepast aan dit type van publiek. Te jonge mensen voelen zich niet goed in een rusthuis en de residenten kunnen van slag geraken door de aanwezigheid van jongeren met ernstige psychiatrische problemen.

Bovendien worden in onze gemeenten een reeks privé-initiatieven zonder vastgelegd statuut uitgewerkt, die zich op de kruising van woonvormen zoals opvangstructuren en het wonen in groep onder supervisie en gemeenschapshuizen bevinden.

Deze structuren worden beheerd door doorgaans weinig gekwalificeerde mensen, wiens plan onduidelijk is. Sommige oprichters zijn vroegere directeurs van privérusthuizen die niet over de nodige kwalificaties beschikken om hun activiteiten te blijven uitbreiden en zich omscholen in een sector waar er bijna geen wettelijke voorschriften gelden.

Dit soort huis wordt op geen enkele wijze erkend. De OCMW's worden regelmatig verzocht om vorderingen te verstrekken voor de tenlasteneming van de huisvesting. Er zijn op dat gebied bepaalde samenwerkingsvormen ontstaan, in die zin dat de aangeboden plaatsen beantwoorden aan een duidelijke behoefte. In sommige gevallen moest de samenwerking onderbroken worden na getuigenissen van bewoners die situaties van mishandeling en oplichting beschreven.

Uit vergaderingen terzake met de OCMW's bleek dat er reeds vooruitgang merkbaar is, maar er moet gezocht blijven worden naar aangepaste oplossingen.

Wij vragen:

- de voortzetting van het denkwerk betreffende deze opvangstructuren, om te komen tot tot 'duurzame collectieve woonvormen', waar mensen die in een onzekere toestand verkeren genormeerde en gecontroleerde huisvesting kunnen vinden.
- een uitbreiding van de opvangstructuren voor volwassen gehandicapten en mensen met psychiatrische problemen.

5.4. Diensten voor thuishulp (gezinshulp, huishoudelijke hulp, maaltijden aan huis)

Het thuisverblijf wordt aangemoedigd om de opname in instellingen (ziekenhuizen, ROB en RVT) te beperken. Het komt tegemoet aan de wens van de mensen om thuis te wonen.

Thuishulp is een preventief hulpmiddel om te vermijden dat een persoonlijk of familiaal probleem van een vaak zwak publiek (bejaarden, gehandicapte of zieke mensen, gezin in moeilijkheden) verergert.

Verscheidene Brusselse OCMW's beheren diensten voor thuishulp en worden geconfronteerd met obstakels betreffende de werking van hun dienstverlening en de relaties met de klanten. Na jaren van beraadslaging en overleg met specialisten en OCMW-verantwoordelijken werd op 1 februari 2008 een besluit van het Verenigd College betreffende de erkenning en wijze van subsidiëring van de diensten voor thuishulp gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Het besluit werd op 20 december 2008 aangevuld met een ministerieel besluit aangaande het forfait per gepresteerd uur, het aantal betaalde uren dat voor subsidie in aanmerking genomen wordt, en het contingent voor 2008.

Bovendien worden de diensten die maaltijden aan huis bezorgen, niet naar waarde geschat hoewel ze onmisbaar zijn.

Wij vragen:

- een aangepaste financiering voor de maaltijden-aan-huis-bezorgers in het kader van een beleid om bejaarden thuis te houden
- een verduidelijking van de gewestelijke wetsbepalingen op het gebied van diensten voor thuishulp en een herfinanciering die aangepast is aan de voorwaarde van het contingent
- beter overleg met de actoren op het terrein en antwoord op alle vragen
- de opstelling van de nodige documenten voor de goede werking van de diensten, in overleg met de actoren op het terrein
- de gepaste subsidiëring van de verplaatsingstijd in de stad voor gezinshulp

6. HUISVESTING

De woonsituatie in Brussel is zeer ingewikkeld: hoge huurprijzen, een tekort aan sociale woningen, alsmear hogere verkoopprijzen, heel wat leegstand. Ondanks de maatregelen die getroffen werden om dit probleem te bestrijden, zijn alle indicatoren zorgwekkend.

Huisvesting is zonder twijfel een grotere factor voor sociale uitsluiting en bestaansonzekerheid geworden. Een steeds groter deel van de bevolking ondervindt problemen op het gebied van huisvesting.

Tienduizenden mensen of gezinnen staan op de wachtlijsten van sociale huisvestingsmaatschappijen. Voor sommigen van hen is er echter weinig hoop dat ze snel een betaalbare huurwoning zullen vinden. Tal van deze mensen roepen dan ook de hulp van het OCMW in om een oplossing te vinden, of om een sociaal onderzoek in hun voordeel in te dienen bij de openbare vastgoedmaatschappijen.

Daarom trachten de OCMW's op hun niveau aan de vraag te beantwoorden door middel van diverse vormen van tegemoetkomingen: financiële maatschappelijke bijstand, huurtoelagen, toekenning van huurwaarborgen, premies voor daklozen.

Voor mensen met een laag inkomen, of zelfs met een middelmatig inkomen, is de situatie in feite dramatisch geworden. De prijzen van de private huurmarkt zijn zodanig gestegen dat deze mensen of gezinnen een groot deel van hun inkomen aan huisvesting moeten besteden.

De begeleiding van daklozen is geen gemakkelijke taak voor de OCMW's, aangezien hun administratieve en sociale situatie vaak ingewikkeld is. De OCMW's die zich trachten te organiseren om dakloosheid te bestrijden, beschikken over onvoldoende middelen voor een kwalitatieve follow-up van deze mensen en om een echt integratiebeleid te voeren.

Ongezonde woningen blijven een groot probleem in het Brussels Gewest, dat een prioriteit zou moeten zijn voor de regering. De insalubriteit brengt rechtstreekse en onrechtstreekse kosten teweeg die de OCMW's op zich moeten nemen voor de huurders van dergelijke panden. Er zou moeten nagedacht worden over een terugbetaling van deze kosten.

De strijd tegen vastgoedspeculatie en de wooncrisis moeten absoluut een prioriteit van de volgende regering blijven. Het recht op een degelijke en gezonde woning die beantwoordt aan de veiligheidsnormen moet gegarandeerd worden, zoals bepaald in artikel 23 van de Grondwet en in artikel 3 van de Huisvestingscode. De huisvestingsproblemen moeten dringend op een meer preventieve, globale en gecoördineerde manier aangepakt worden.

In de rechtspraak zien we overigens dat vrederechters de openbare besturen verplichten steeds vaker om een concreet aanbod tot herhuisvesting te doen om de uitzetting van een

persoon mogelijk te maken, waarbij zij zich baseren op het grondwettelijk recht op huisvesting.

Het Gewest moet de regeling op het gebied van de verhuis-, installatie en huurtoelage (VIHT) verduidelijken en bekendmaken. Dit instrument wordt onvoldoende naar waarde geschat en lijdt onder zware administratieve procedures, waardoor het niet doeltreffend is.

Wij vragen:

- een permanente uitbreiding van het aanbod aan sociale en gelijkgestelde woningen die beter aangepast zijn aan de samenstelling van de gezinnen (sociaal woningbureau, transitwoningen, integratiewoningen, grondregies, ...)
- financiële en logistieke middelen voor de OCMW's om transitwoningen te creëren, in de vorm van subsidies voor aankoop, renovatie en werking, maar ook financiële steun voor de totstandbrenging door OCMW's van projecten zoals "housing first" en "community landtrust"
- oplossingen om opnieuw onderdak te kunnen bieden aan personen die uit onbewoonbaar verklaarde woningen gezet worden
- een gemakkelijkere toegang tot eigendom voor personen met een laag inkomen: in dat kader zouden personen die OCMW-bijstand krijgen, een beroep moeten kunnen doen op het Woningfonds; dat fonds moet voor die personen ook toegankelijk zijn voor de samenstelling van de huurwaarborg; daartoe moeten voldoende middelen uitgetrokken worden
- een toename van de verhuis-, installatie- en huurtoelagen (VIHT)
- het socialiseringsbeleid van het OCMW-vastgoed te stoppen: overheidsvastgoed zijn geen sociale woningen

Verder steunen wij:

- de creatie van een website met informatie voor de sociale diensten over alle gewestelijke instrumenten, maar ook met de mogelijkheden op het gebied van huisvesting, die aangeboden worden door de OCMW's en gemeenten, sociale verhuurkantoren en verenigingen.

7. DAKLOZEN EN UITSLUITING

De OCMW's hebben als taak gekregen de sociale problemen die voortvloeien uit 'uitsluiting' aan te pakken. Zij hebben op dat vlak een unieke en onbetwistbare kennis en ervaring.

Daarvoor vragen zij de steun van het Gewest, om hun capaciteiten te versterken met het oog op de coördinatie van de strijd tegen extreme uitsluiting.

Deze gratis maatregelen beogen in de eerste plaats de organisatie van sociaal toezicht rond twee assen:

1. telefonische regulatie via een uniek en publiek nummer voor sociale dringende gevallen (115)
2. sociaal toezicht 24/24u. op het terrein en in stations door mobiele hulpteams, die permanent in verbinding staan met de 115; teams samengesteld uit maatschappelijk werkers en paramedici

Wij herinneren eraan dat het elk jaar weer winter wordt.

Wij vragen:

1. **Voldoende degelijke plaatsen voor dringende opvang. Een specifieke vleugel voor de opvang van ouders met kinderen.**
2. **Speciale aandacht voor de winter, om bijkomende opvang'sassen' te kunnen aanbieden, met psycho-medisch-sociale diensten ter ondersteuning. Er moet een winterbeheerplan uitgewerkt worden en de 'sassen' moeten daarin opgenomen worden. De praktische coördinatie op het terrein moet versterkt worden, om rekening te houden met het volledige lokale aanbod (eenmalig of structureel).**
3. **De versterking van de bestaande psycho-medisch-sociale teams.**
4. **Aan deze teams andere professionele knowhow koppelen, zoals huisartsen, psychiaters, juristen en kinesitherapeuten.**
5. **Een gediversifieerd huisvestingsbeleid ontwikkelen: transitwoningen, gesuperviseerde woningstructuren en collectieve woonvormen (bv. familiepension).**

8. SCHULDBEMIDDELING

Hoewel de federale regering enkele maatregelen getroffen heeft die getuigen van een toenemende aandacht voor deze problematiek, blijft een overmatige schuldenlast een gesel waarmee de OCMW's dagelijks geconfronteerd worden.

Alle OCMW's worden erkend als een dienst voor schuldbemiddeling en steeds meer mensen melden zich bij deze diensten die door de centra georganiseerd worden.

Schuldbemiddeling gaat gepaard met een grondige analyse van de sociale en juridische situatie van de personen met schulden en beperkt zich niet tot het op een rij zetten van de cijfers of de uitwerking van een budget. Deze personen moeten begeleid worden op basis van een bijstandsrelatie die vaak gepaard gaat met budgetbegeleiding en die meerdere jaren kan duren.

Het aantal dossiers stijgt voortdurend en de diensten voor schuldbemiddeling zijn verplicht om wachtlijsten aan te maken. De sociale diensten van de eerste lijn worden overspoeld met aanvragen om spoedbehandeling en met betrekking tot de regeling van het beslag op roerende goederen of de behandeling van deurwaardersexploten.

De strijd tegen overmatige schuldenlast moet een prioriteit worden voor de nieuwe gewest-regering.

Wij vragen:

- **een regionale subsidie om de diensten voor schuldbemiddeling te kunnen versterken**
- **een regionale subsidie om de vorming van schuldbemiddelaars en animatoren voor workshops mogelijk te maken**

Bovendien vereist het groot aantal individuele aanvragen dat de diensten voor schuldbemiddeling moeten behandelen (tijdens een bemiddeling in der minne of in het kader van de collectieve schuldenregeling) een zeer grote sociale werktijd en zou het gepaard moeten kunnen gaan met preventief werk. De middelen waarover de OCMW's beschikken om preventieprojecten uit te werken, zijn te beperkt.

Wij vragen:

- **een specifieke subsidie zodat de OCMW's preventieve en collectieve projecten kunnen uitwerken op het gebied van overmatige schuldenlast en budgetbeheer (bv. consumentenschool)**

Wij bevelen ook aan het begeleid sociaal krediet uit te bouwen en het is ook noodzakelijk grootschalige preventiecampagnes op het getouw te zetten omtrent gemakkelijk krediet en aan sensibilisering te doen ten aanzien van het risico op overmatige schuldenlast.

Wij vragen ook te werken aan educatie op het vlak van budgetbeheer voor jongeren die nog naar school gaan, en programma's daaromtrent uit te stippelen.

9. ENERGIE

Het wordt een alsmear grotere uitdaging om in ons Gewest het recht op energie te garanderen.

De bevolking en vooral de personen in een onzekere sociale en financiële situatie maken zich zorgen over de stijging van de energieprijzen en de liberalisering van de gas- en elektriciteitsmarkt.

De stijging van de waterprijzen en van de daaraan gekoppelde belastingen brengt gezinnen in grote moeilijkheden. Steeds meer mensen melden zich bij de OCMW's met een heleboel schulden die vaak betrekking hebben op het energieverbruik.

De OCMW's krijgen ook gezinnen over de vloer die informatie wensen. Heel wat burgers zijn immers verloren in de ingewikkelde markt en zoeken iemand die hen kan helpen met hun keuze.

De OCMW's oefenen eigenlijk een nieuw beroep uit voor een nieuw publiek!

Dit is een echte uitdaging voor deze instellingen die verplicht werden hun sociaal beleid op het gebied van energie te herzien, nieuwe maatregelen in te voeren en zich navenant te organiseren.

Hoewel de federale staat enkele maatregelen getroffen heeft om oplossingen voor dit type van schulden te vinden, of om het energieverbruik beter te kunnen beheren, heeft het Brussels Gewest, via de ordonnantie van 14 december 2006 betreffende de vrijmaking van de gas- en elektriciteitsmarkt, een reeks openbardienstverplichtingen ingevoerd die de Brusselse consumenten een kwalitatieve dienstverlening moeten bieden en de kwetsbaarste consumenten moeten beschermen.

Deze sociale maatregelen zijn de procedures in geval van wanbetaling, het statuut van beschermde afnemer, de gegarandeerde minimale elektriciteitsvoorziening en de mogelijkheid voor de OCMW's om de verwijdering van de vermogensbegrenzer van 1380 Watt te vragen, de opschorting van de afsluitingen tijdens de winterperiode op verzoek van het OCMW, het afsluiten van de meters uitsluitend op basis van een rechterlijke beslissing, ...

De Brusselse OCMW's zijn tevreden met de ordonnantie van 14 december 2006 en hoewel de maatregelen van deze ordonnantie enkele antwoorden kunnen bieden, vinden ze dat deze maatregelen versterkt kunnen worden en beter toegepast zouden moeten worden.

De problemen die de OCMW's tegenwoordig dagelijks ondervinden, zijn van allerlei aard:

- de correcte toepassing van de ordonnantie: een volledige lijst met de problemen waarmee de welzijnswerkers te maken hebben, werd voorgesteld tijdens de evaluatie van de ordonnantie in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud, Waterbeleid en Energie op 30 september 2008: problematische meteropnames, onduidelijke afrekeningsfacturen, onvolledige informatie vanwege de leveranciers, onbruikbare lijsten met wanbetalers of met een niet-eenvormige format, problemen tijdens de

onderhandeling over 'redelijke' afbetalingsplannen, de traagheid van bepaalde procedures vooral om het statuut van beschermde afnemer te verkrijgen, ...

- het specifiek sociaal tarief: 'een probleem dat er niet zou mogen zijn!': het specifiek sociaal tarief, waarvan de toepassing valt onder de bevoegdheid van de federale regering, heet in feite de 'sociale maximumprijzen'. De Brusselse ordonnantie beoogt de toepassing van het specifiek sociaal tarief door de leveranciers (art. 24 § 1-2 elektriciteit en art. 18 - 2° gas) met verwijzing naar de federale wetgever die voor deze aangelegenheid bevoegd is.

Het is voor de OCMW's een zware taak om ervoor te zorgen dat alle leveranciers dit tarief correct toepassen ten voordele van de personen die aan de voorwaarden voldoen. **Een betere afstemming van de ordonnantie op de federale wetgeving zou dit probleem moeten kunnen oplossen terwijl de resultaten op dit gebied behouden moeten worden.**

Verder zouden de facturen duidelijk de energieprijzen moeten vermelden met of zonder toepassing van het specifiek sociaal tarief.

- De financiering van de OCMW's: de werklast als gevolg van de toepassing van de ordonnantie is zwaar en de financiering ervan is een van de grootste bekommernissen van de Brusselse OCMW's. Het Sociaal Fonds voor energiebegeleiding dat op grond van deze ordonnantie opgericht werd, komt slechts gedeeltelijk tegemoet in de extra kosten als gevolg van de correcte en volledige toepassing van de ordonnantie door de OCMW's.

De begeleiding eindigt niet wanneer een afbetalingsplan bereikt werd of wanneer een persoon het statuut van beschermde afnemer gekregen heeft. **Deze financiering zou versterkt moeten worden.**

- Het statistisch verslag: elk kwartaal moeten de OCMW's bij BRUGEL een statistisch verslag indienen met gegevens betreffende ontvangen informatie en ondernomen acties op verschillende momenten van de inningsprocedure.

Niet alleen is het verzamelen van de gegevens niet evident, maar geeft dit verslag helemaal niet het werk weer dat verricht werd in het kader van de begeleiding van de personen en zelfs de correcte en efficiënte toepassing van de ordonnantie.

Er zou een aanpassing overwogen moeten worden om beter overeen te stemmen met de realiteit van het door de OCMW's verrichte werk. Een kwartaalverslag is te zwaar en niet relevant als het enkel gaat om het kwantitatieve aspect.

Het zou voor een vlottere gegevensverzameling opportuun zijn om te voorzien in een subsidie voor de ontwikkeling van computersoftware die verbonden wordt met de sociale software van de OCMW's.

Sinds verschillende jaren nemen de OCMW's actief deel aan beraadslagingen, opleidingen en informatiesessies die georganiseerd worden op het gebied van energie. De op die manier verkregen expertise is reëel. De OCMW's mogen in het kader van hun taken niet beschouwd worden als incassobureaus van de leveranciers en moeten hun sociale begeleidingsactiviteiten zowel op preventief als curatief gebied kunnen voortzetten.

Wij vragen:

- een gewestelijke subsidie als aanvulling op de bestaande subsidie op grond van de ordonnantie van 14 december 2006 om de OCMW's te financieren in het kader van de openbare dienstverplichtingen van sociale aard.
- dat de leveranciers ertoe verplicht worden om echte klantendiensten op te richten met kantoren die voor het publiek toegankelijk zijn.
- de ontwikkeling van computersoftware die verbonden wordt met de sociale software van de OCMW's, voor de opstelling van het statistisch verslag dat naast het kwantitatieve aspect ook het kwalitatieve aspect moet behandelen.
- de financiering van de preventie in het kader van het rationeel energieverbruik en energiebegeleiding.

Het Sociaal Fonds voor het Water

In het Brussels Gewest is een fonds actief en wordt een tegemoetkoming gestort aan de OCMW's die een tegemoetkoming of begeleiding bieden aan personen die problemen ondervinden om hun factuur te betalen. Maar het trekkingsrecht voor de kleine OCMW's is vaak laag en is ontoereikend om tegemoet te komen voor heel wat gezinnen. Bovendien worden de administratieve en personeelkosten onvoldoende vergoed, terwijl er voor elke aanvraag tot tegemoetkoming een sociaal onderzoek uitgevoerd wordt en begeleiding voorgesteld wordt.

Wij vragen:

- een hoger trekkingsrecht voor kleine OCMW's en een verhoging van de financiële middelen voor hun administratieve en personeelskosten.

10. TEWERKSTELLINGSBELEID

De OCMW's zijn volwaardige partners van het tewerkstellingsbeleid van het Brussels Gewest, in het kader van zowel het gemengde beheer van de arbeidsmarkt als hun overeenkomsten met Actiris sinds 1992, maar ook door hun federale verplichtingen op het gebied van begeleiding van hun publiek.

Van de circa 60.000 mensen die ieder jaar door de Brusselse OCMW's gesteund worden, begeleiden en financieren ze vooral de socioprofessionele inschakeling van 20.000 mensen per jaar en de tewerkstelling van 5.000 mensen op basis van artikel 60, §7 van de OCMW-wet (ofwel 3.000 mensen per maand).

Door deze tewerkstelling en actieve socioprofessionele inschakeling beheert ieder OCMW een dicht netwerk dat het lokale niveau overstijgt, wat een impact heeft op het "samen leven" in elke gemeente en bij uitbreiding in het Brussels Gewest.

De OCMW's zijn ook werkgevers die personeel aanwerven. In het laatste kwartaal 2011 telde het personeelbestand 7.200 mensen (buiten art. 60, §7 OCMW-wet), zonder alle personeelsleden van de autonome instellingen mee te rekenen die rechtstreeks onder de OCMW's vallen.

Alle middelen en besluitvormers zouden verenigd moeten worden om het Brusselse luik van de zesde staatshervorming optimaal te kunnen implementeren.

Gezien alle maatregelen die de OCMW's nemen en de omvang van hun bevoegdheden **moet de OCMW-sector vertegenwoordigd zijn** bij het vastleggen van de grote beleidslijnen van de gewesten, op zijn minst in de **uitgebreide Economische en Sociale Raad**.

Het is de strategische plek bij uitstek waar er onderhandeld moet worden over het beleid en de van het federaal niveau overgedragen arbitrages.

De OCMW's moeten hun publiek uit hun situatie helpen te geraken door tewerkstelling, zoals het recht op maatschappelijke integratie bepaalt, wat een federale aangelegenheid blijft. Ze verwachten dus dat elke maatregel op zijn minst zonder onderscheid betrekking moet kunnen hebben op zowel de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen als de (equivalent) leefloners. De gelijkstellingen als werkzoekenden moeten behouden of indien nodig aangepast worden opdat de LL/ELL ook niet gediscrimineerd zouden worden tijdens hun zoektocht naar werk, op welke manier ook.

De OCMW's zijn vooral geen vragende partij van een wijziging van art. 60, §7. Gesprekken over deze maatregel mogen enkel plaatsvinden met de OCMW-sector.

De OCMW's zijn voorstander van een vereenvoudiging van de tewerkstellingsmaatregelen, op grond van het hoger vermelde principe en tevens rekening houdend met de Europese doelstelling 20-20 en de armoedebestrijding.

Wij vragen:

- dat de OCMW's naar waarde erkend worden als essentiële actoren in het kader van het tewerkstellingsbeleid;
- dat de OCMW's vertegenwoordigd worden in de uitgebreide Economische en Sociale Raad;
- dat de debatten over de regionalisering van artikel 60 en 61 van de OCMW-wet gebeuren in overleg met de OCMW's en dat zij betrokken worden bij alle tewerkstellingsmaatregelen voor hun publiek;
- dat het toekomstige beleid van de gewesten op het gebied van tewerkstelling toegankelijk zou zijn voor zowel niet-werkende werkzoekenden als (equivalent) leefloners, zonder andere voorwaarden.

10.1. Samenwerking tussen Actiris en OCMW

Overwegende dat de OCMW's actoren zijn in het tewerkstellingsbeleid, verwachten wij van de actor-coördinator dat hij de werkprocedures onder de verschillende partners uitwerkt vanuit een invalshoek die gericht is op de werkzoekenden en niet gebaseerd is op de controle van operatoren.

De financiering moet toereikend zijn, rekening houdend met de behoeften van de Brusselaars.

De informaticasystemen mogen geen extra werklast meebrengen voor de operatoren en er moet voorrang gegeven worden aan de uitwisseling via de KSZ.

De hervorming van het Netwerk van plaatselijke WerkgelegenheidsPlatformen NTP moet een prioriteit zijn. Deze informaticatool moet uitgedacht worden als een dynamische tool voor de gebruiker en voor de werkgever, rekening houdend met de gebruikers, de partners, met respect voor hun (wettelijke, organisatorische, ...) eigenheid.

De verbanden tussen het operationele programma, het samenwerkingskader en de samenwerkingsovereenkomsten tussen Actiris en de OCMW's moeten verduidelijkt en zelfs gewijzigd worden.

De specifieke kenmerken van het OCMW-publiek en de plaats van de lokale besturen op de Brusselse arbeidsmarkt moeten eveneens tot uiting komen in het beheerscomité van Actiris.

Wij vragen:

- dat de OCMW-sector een volwaardig lid van het beheerscomité wordt;
- een hervorming van het NTP in samenwerking met de OCMW's;
- meer transparantie in de overeenkomsten met het gewestelijke tewerkstellingsbeleid, zowel via Actiris als via de Minister van Werkgelegenheid, evenwichtigere verhoudingen die overeenstemmen met normale samenwerkingsrelaties waarvan de modaliteiten (doelstellingen, evaluatiecriteria, ...) gezamenlijk bepaald worden.

10.2. Inschakelingstraject en (voor)opleiding

De OCMW's spelen ook een rol in (voor)opleiding, zowel op het vlak van alfabetisering als vorming dankzij werk. Dat moet erkend worden en gevaloriseerd – ondermeer financieel – voor OCMW's en voor het publiek.

Wij vragen

de erkenning van de rol op het vlak van (voor)opleiding moet ook de erkenning mogelijk maken van stages die het OCMW organiseert, met financiering voor de stagiairs.

10.3. Sociale economie en dienstencheques

Sociale economie is een gebied waarin de OCMW's al vele jaren actief zijn.

Bijna alle Brusselse OCMW's ondernemen buurtactiviteiten via het OCMW zelf, de vzw's of coöperatieve verenigingen (bv.: tweedehandswinkels, thuishulp, hitteplan, dienstencheques, ...).

Momenteel is de erkenning en financiering voor de OCMW's mogelijk op federaal niveau. Maar dit kader zal verdwijnen met de regionalisatie. Bijgevolg zullen de OCMW's een gelijkaardig kader op gewestelijk niveau nodig hebben om hun activiteiten betreffende de eerste levensbehoeften van burgers in moeilijkheden te kunnen voortzetten.

Daarnaast moet de goede en historische samenwerking tussen de OCMW's en de instellingen voor inschakeling en associatieve buurtdiensten op lokaal en sublokaal niveau erkend worden. Deze samenwerking verdient het om erkend en gesteund te worden.

Wij denken dat hoofdstuk XII van de organieke OCMW-wet herzien moet worden om de OCMW's in staat te stellen – net zoals wat er bestaat in Vlaanderen en Wallonië – organismen te creëren in de vorm van een vzw of lid te worden van organismen.

Gezien de overheveling van bevoegdheden op het vlak van sociale economie, moeten de OCMW-diensten en organismen bedoeld bij het MB van 10 oktober 2004 ook op gewestelijk niveau als sociale economie erkend worden.

De maatregel van de dienstencheques moet herbekeken worden in het Brussels Gewest. Dit systeem zou toegepast kunnen worden in projecten voor socioprofessionele inschakeling, in verband met sociale inschakeling en rekening houdend met de eigenheden, met name baremische, van de overheidsdienst.

Wij vragen:

- de omzetting van het federaal kader van erkenning als organisme voor sociale economie (MB 10 oktober 2004) voor OCMW-diensten en voor de organismen die erin opgenomen zijn (OVM, SVK, ...)
- waardering voor het werk van de OCMW's op het gebied van sociale meerwaarden-economie door een correct financierings- en erkenningskader dat in verhouding staat tot het gewicht van de overheidssector terzake
- een reële investering van het Brussels Gewest in een sector die absoluut uitgebreid moet worden in navolging van Vlaanderen en Wallonië
- een realistische verdeelsleutel van de sociaal-economische middelen
- een wijziging van de organieke OCMW-wet om de oprichting van vzw's of regies mogelijk te maken of de participatie van OCMW's in dergelijke organismen
- een globaal debat over de dienstencheques, in overleg met de OCMW's

10.4. Validering van vaardigheden en erkenning van kennis

Het systeem voor de validatie van vaardigheden moet de erkenning mogelijk maken van de vaardigheden die de personen zowel tijdens het werk als daarbuiten verworven hebben.

De OCMW's kunnen zich scharen achter de validatie van vaardigheden voor zover een gepaste investering toegekend wordt zodat ze de maatregel structureel kunnen uitvoeren.

Anders kunnen de OCMW's kiezen voor de piste van de validatie van kennis door sociale promotie.

Momenteel zijn de erkende beroepen beperkt en zijn de centra voor validatie van vaardigheden verspreid over alle deeltentiteiten.

Wij vragen:

- dat de invloed van deze validatie van vaardigheden op de arbeidsmarkt geëvalueerd wordt en dat daarvoor de nodige financiële middelen toegekend worden
- dat de types van valideerbare beroepen verder uitgebreid worden en toegankelijk zijn in het Brussels Gewest

10.5. Kinderopvang

Zowel op Europees als federaal niveau wordt de strijd aangeboden tegen kinderarmoede. En er bestaan subsidies in dat kader.

Kinderdagverblijven zijn immers een plaats voor de strijd tegen armoede van generatie op generatie.

Een specifiek beleid gericht op eenoudergezinnen is niet pertinent, maar er moeten globale acties gevoerd worden met het oog op armoedebestrijding.

Kinderopvang blijft bij voorbeeld een groot probleem in het Brussels Gewest. Er zijn immers onvoldoende plaatsen in de openbare kinderdagverblijven en andere opvangplaatsen voor jonge kinderen (waarvan de tarieven streng gereguleerd zijn in verhouding tot het inkomen van de ouders).

De OCMW's worden elke dag geconfronteerd met dit probleem. Kinderopvang is immers een van de eerste hinderpalen op een traject voor socio-professionele inschakeling.

Vooraf wanneer de betrokkene alleen voor de kinderen zorgt (eenoudergezinnen). Doordat ze geen kinderopvang vinden, zijn de personen niet voldoende beschikbaar om een opleiding te volgen, om actief naar werk te zoeken of om een door het OCMW aangeboden betrekking te aanvaarden. De OCMW's zijn verplicht om de opvang van de kinderen te financieren in privéorganisaties waarvan de tarieven heel wat hoger liggen dan in de openbare kinderdagverblijven.

Hetzelfde geldt voor de naschoolse kinderopvang.

De strijd tegen schoolverzuim is ook een cruciale maatregel die het Gewest moet nemen om een watervaleffect te voorkomen bij laaggeschoolde jongeren. Het is soms doeltreffender om te interveniëren voordat het OCMW aan zet komt.

Wij vragen:

- **de versterking van de acties met het oog op de uitbreiding van het aantal opvangplaatsen voor kinderen**

10.6. VSGB monitoring

Naast de cijfers moeten de acties van de Brusselse OCMW's vastgesteld, gemeten, geëvalueerd en gevolgd worden, bijvoorbeeld aan de hand van een doorlichting. Daartoe is het eveneens belangrijk dat men het eens wordt over de gemeenschappelijke bepalingen voor de 19 OCMW's.

Wij vragen:

- **een recurrente financiering van de Afdeling OCMW voor dit studiewerk.**

10.7. Tewerkstelling

Sinds vele jaren geven de gebruikers die tewerkgesteld worden in privébedrijven, de OCMW's recht op een subsidie van 250 euro per maand voor de ondersteuning, begeleiding en opleiding tijdens de tewerkstelling.

Deze financiële tegemoetkoming komt niet in aanmerking voor andere tewerkgestelde gebruikers terwijl die gelijkaardig werk uitvoeren.

We wijzen erop dat er een specifieke tegemoetkoming bestaat in het Waalse Gewest en dit interessante resultaten heeft voor personen die werk zoeken en werk vonden.

Wij vragen:

- **een financiële tegemoetkoming waarmee een kwalitatieve inschakeling en een duurzame activering in het beroepsleven aangeboden kan worden aan alle tewerkgestelde gebruikers.**

10.8. Levensbekkens en synergiepolen

De levensbekkens en synergiepolen, zoals die aan bod komen in de verschillende beleidsverklaringen van het Gewest en de Gemeenschappen en de college- en regeerakkoorden, trachten lokale samenwerking tot stand te brengen tussen de schoolinstellingen van alle niveaus, vormingsoperatoren, sectoriële ondernemingsfondsen en interprofessionele sociale partners met als doel de verbetering van de kwaliteit van de vormen, in het bijzonder met betrekking tot knelpuntberoepen in het levensbekken en het doel van harmonisering van het vormingsaanbod en een optimaal gebruik van de middelen, zowel op het vlak van personeel, uitrustingen als gebouwen. In de nota aan de gezamenlijke regering wordt er gepreciseerd dat er negen levensbekkens gecreëerd zullen worden, waarvan één in Brussel.

Maar als we de samenstelling van de instanties van de levensbekkens lezen, stellen we vast dat de OCMW's er slechts een raadgevende stem krijgen bij de werkzaamheden, terwijl de OCMW's ook actoren zijn op het vlak van vorming en socio-professionele inschakeling, rekening houdend met de toekomstige opdrachten in sociale activering die hun acties in dat kader kunnen versterken.

De Brusselse OCMW's mogen zich niet tevreden stellen met deze situatie, rekening houdend met hun positionering op dit vlak.

De OCMW's zijn actief op het raakvlak tussen vorming en tewerkstelling.

Zij bieden vorming aan, voornamelijk in alfabetisering, of financieren operatoren voor specifieke en aanvullende acties voor het OCMW-publiek.

Bovendien zijn de OCMW's actief op het vlak van tewerkstelling, door het werk van hermobilisering, begeleiding en tewerkstelling. En ze financieren hun publiek om vorming of beroepsopleiding te volgen.

Door hun plaats op het terrein van de vorming moeten de OCMW's een doorslaggevende stem krijgen in de creatie van het Brusselse levensbekken.

Wij vragen

- **de erkenning van de rol van de OCMW's en de toekenning van een doorslaggevende rol in dit kader**
- **financiële ondersteuning om het mogelijk te maken degelijke inschakeling en duurzame activering aan te bieden in het beroepsleven voor alle tewerkgestelde gebruikers**

STEUN AAN DE AFDELING OCMW VAN DE VSGB

De Afdeling OCMW van de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Gewest verleent de Brusselse OCMW's informatie en advies en vertegenwoordigt ze, in nauwe samenwerking met de Conferentie van OCMW-voorzitters en -secretarissen.

Door al haar activiteiten heeft ze voeling met de behoeften van de 19 Brusselse OCMW's en valoriseert ze hun actie.

Telkens als de Brusselse OCMW's en hun actiemiddelen rechtstreeks of onrechtstreeks op het spel staan, verdedigt de Afdeling OCMW hun standpunt. Ze verricht een kritische analyse van de ontwerpen en voorstellen van wet, decreet of ordonnantie i.v.m. de werking en de actie van de OCMW's en stelt zo nodig amendementen op om die teksten te wijzigen in een gunstigere zin voor de OCMW's of de personen die bijstand genieten.

Bovendien verleent de Afdeling OCMW de Brusselse OCMW's juridische en technische steun voor de uitvoering van hun activiteiten (ondermeer via omzendbrieven, artikels en dossiers, de organisatie van commissies, werkgroepen, vormingen, infosessies, ...).

Met gewestelijke steun heeft zij de website OCMW-info-CPAS tot stand gebracht met technische fiches, voor het grote publiek en professionals, die informatie bieden over de maatschappelijke bijstand die de OCMW's aanbieden.

De ontvangsten van de Afdeling OCMW komen voornamelijk uit bijdragen van de Brusselse OCMW's en sinds enkele jaren ook uit federale en gewestelijke subsidies voor welbepaalde opdrachten.

Om de ondersteuning van de Brusselse OCMW's dynamisch en adequaat te kunnen blijven waarborgen, heeft de Afdeling OCMW behoefte aan nieuwe menselijke en financiële middelen.

Door haar activiteit helpt de afdeling de Brusselse OCMW's om goed te functioneren en bekrachtigt ze het bestaan van het Brussels Gewest.

Financiële steun van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie is noodzakelijk voor de Brusselse OCMW's, die net zoals de OCMW's van de twee andere Gewesten moeten blijven kunnen rekenen op een doeltreffende en aangepaste steun van hun vereniging.

Wij vragen

- dat de Brusselse instellingen een structurele subsidie aanbieden voor de vertegenwoordiging van de OCMW's om hen in staat te stellen hun taken zo goed mogelijk uit te voeren, in een sfeer van wederzijds vertrouwen

Die versterking van de vertegenwoordiging van de OCMW's zou bovendien de gelegenheid moeten zijn om nieuwe synergie te ontwikkelen met de bicommunautaire sector en de instellingen van openbaar nut die bevoegd zijn voor de geregionaliseerde materies. Het gaat dus om een investering voor sterkere en doeltreffendere gewestelijke en lokale overheden, dicht bij de burgers en hun verwachtingen.